

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

סימוכין: 04083117
ירושלים, י"ט בחשון, התשע"ח
08 נובמבר 2017

סיכום דיון

מיום רביעי י"ט בחשון, התשע"ח, 8 בנובמבר 2017 בנושא:

מכת הגניבות החקלאיות - התמודדות משטרת ישראל עם הפשיעה החקלאית - דוח מבקר המדינה 67 - ישיבת מעקב

- הוועדה שמעה את דבריו של שר החקלאות ופיתוח הכפר חה"כ אורי אריאל, על כך שכוחות הביטחון פועלים רבות למען בטחון האזרחים אף על פי שקיימים תחומים הדורשים שיפור. השר אריאל ציין כי קיימת בעיה בנושא ביטוח מפני גניבות ונזקים לחקלאים ומשרד החקלאות פעל באמצעות הקרן לנזקי טבע להכין תוכנית בנושא זה אולם בקשה לתוספת תקציבית ממשרד האוצר נענתה בשלילה. השר הוסיף כי פעילות מערכת האכיפה עדיין אינה יעילה מספיק ומשרד החקלאות מבקש להביא למצב בו שוטר יוכל להטיל קנס גבוה על השגת גבול ללא הוכחת נזק ולקצר את ההליכים הבירוקרטיים שלא פעם מובילים לסגירת תיק התלונה. השר אריאל עדכן כי במהלך השבוע הבא צפויה להתקיים פגישה של שרת המשפטים השר לביטחון הפנים ושר החקלאות על מנת לקדם את הטיפול בנושא. השר אריאל הדגיש כי ארגונים כמו השומר החדש הם מבורכים אך בשום פנים ואופן אינם מחליפים את רשויות אכיפת החוק.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר יובל חיו מנהל החטיבה לביקורת משרדי ממשלה מבקר המדינה על כך שבתחום האכיפה וההרתעה יש מעט כתבי אישום המוגשים בתחום הפשיעה החקלאית. מר חיו ציין כי לדעת משרד מבקר המדינה הארגונים ההתנדבותיים כדוגמת ארגון השומר תופסים מקום משמעותי מדי ורצוי לשנות את המציאות בכך שהמשטרה תיקח את המושכות אליה.
- הוועדה שמעה את דבריו של ניצב משנה דוד שריקי קצין אח"מ במג"ב על כך שבשנת 2017 חלה ירידה של כ-15% במספר האירועים הפליליים בפשיעה החקלאית בהשוואה לנתון המקביל בשנת 2016. ניצ"מ שריקי הוסיף כי בשנת 2017 חלה ירידה של 48% בגניבות ראשי הבקר והצאן וירידה של 54% בגניבות טרקטורים בהשוואה לנתונים המקבילים בשנת 2016. ניצ"מ שריקי ציין כי רוב התקנים הקשורים ליחידה הכלכלית והסיגנט אוישו. ניצ"מ שריקי הדגיש כי בעת תפיסת עדרים מתקיים שת"פ עם משרד החקלאות ומושקעים משאבים לנסות ולאתר את הבעלים של העדרים.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר אורי בן יהודה ראש תחום ביטחון במרכז המועצות האזוריות על כך שלאחר הדיונים הקודמים בוועדה הוכן מסמך המסכם את הבעיה וניתן לומר שמג"ב והמשטרה שיפרו את המאמצים בלחימה בפשיעה החקלאית. יחד עם זאת הוסיף מר בן יהודה כי מירב המשאבים של המשטרה ומג"ב מופנים לטיפול בפשיעה של ארגוני פשע וכי למרות שחלק גדול מנזקי הפשיעה החקלאית נגרמים מפשיעה של יחידים המבצעים גניבות קטנות. מר בן יהודה ציין כי כ-30% מהעבירות לא מדווחות גם בשל אובדן אמון החקלאים במערכות אכיפת החוק וגם בשל הבירוקרטיה בהגשת תלונות האורכת זמן רב שלרוב לא משפרת או מביאה לפיצוי.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר דוד עמיחי, רפרנט ביטחון הפנים באגף התקציבים, על כך שכל הדרישות התקציביות של המשרד לביטחון הפנים לשנים 2017-2018 נענו בחיוב ולא הוגשה בקשה מיוחדת לתוספת תקציבית בהקשר לנושא המאבק בפשיעה החקלאית.

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

- הוועדה שמעה את דבריו של מר אבשלום וילן, מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל, על כך שסוגיית הביטוח לחקלאים עדיין לא נפתרה. מר וילן ציין כי פעמים רבות כוחות מג"ב מועברים לירושלים בשל אירועי טרור וכך השטח נשאר פרוץ לגנבים. מר וילן הדגיש כי על מנת להתמודד עם הפשיעה החקלאית וליצור הרתעה יש לוודא כי כוחות מג"ב מפגינים נוכחות בשטח באופן רציף.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר עמרי שרון, מנכ"ל ארגון מגדלי הבקר והבשר, כך שמגדלי הבקר נמצאים בחזית הגניבות כאשר הדרכים לצמצם התופעה הם חיזוק המשטרה ושינוי המצב בו כוחות מג"ב מוכפפים לתחנות משטרה, הפרדת היחידות העוסקות בפשיעה חקלאית מתחנות משטרה, וחיזוק האכיפה והעצמת העונשים. מר שרון הדגיש כי התנדבות זה דבר מבורך אך יחד עם זאת המדינה חייבת לדאוג שאכיפת החוק תישאר בידיה.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר גיורא דהן, חקלאי מהישוב שקף, על כך שהגניבה בוצעה על ידי 40 ילדים בגיל 8 שהופעלו על-ידי נערים בני 20. מר דהן ציין שמאז האירוע לא התרחש שינוי משמעותי במציאות הביטחונית באזור מושב שקף. מר דהן הוסיף שפשיעה חקלאית מובילה בהכרח לטרור כפי שהיה באינתיפאדה הראשונה.
- הוועדה שמעה את דבריו של עו"ד ירון סעדון מפרקליטות דרום על כך שלאחרונה מונו שלושה פרקליטים ייעודיים לנושא הטיפול בפשיעה חקלאית בצפון ובדרום. עו"ד סעדון ציין כי תיקים לא נסגרים מחוסר עניין לציבור אלא רק כאשר קיים חוסר בראיות. עו"ד סעדון הדגיש כי כאשר העונשים שהוטלו היו מקלים הפרקליטות ערערה והצליחה לבסוף להביא להחמרה בעונשים שניתנו.
- הוועדה משבחת את מג"ב על הפעילות המאומצת ואיוש התקנים על אף המשאבים הדלים, הוועדה סבורה כי מתקיימת עשייה משמעותית.
- הוועדה סבורה כי שיתוף הפעולה בין משרדי הממשלה וגורמים נוספים בהקשר למאבק בפשיעה החקלאית דורש שיפור משמעותי.
- הוועדה סבורה כי מצב בו חקלאי אינו יכול או מתקשה לבטח מפני נזקים הוא שערורייתי ולא ייתכן שאין גורם ממשלתי שיהיה אחראי לפיצוי על נזקים, לדעת הוועדה המדינה חייבת לטפל בנושא.
- הוועדה תקיים סיור בשטח ביחד עם הגורמים הרלוונטיים.
- הוועדה מבקשת מהמשרד לביטחון הפנים לדווח על תוצאות הכפפת כוחות מג"ב לתחנות משטרה בהקשר לטיפול במרחב הכפרי והאם השינוי אכן משפר את הטיפול במרחב זה.
- הוועדה מבקשת מהמשרד לביטחון הפנים להעביר עדכון בהקשר לסוגיית הסיגנט.
- הוועדה מבקשת מהמשרד לביטחון הפנים להעביר נתוני השוואה בשלוש השנים האחרונות בהקשר לשיעור הגשת כתבי אישום והרשעות.
- הוועדה מבקשת לקבל מאגף התקציבים ומאגף שוק ההון שבמשרד האוצר הסבר בהקשר למדיניות משרד האוצר בסוגיית הביטוח והפיצויים לחקלאיים.
- הוועדה מבקשת לקבל ממשרד המשפטים, ממשרד החקלאות וממשרד לביטחון הפנים עדכון על תוצאת פגישת שרי החקלאות, המשפטים וביטחון הפנים שצפויה להתקיים במהלך השבוע הבא.
- הוועדה תמשיך ותעסוק בנושא ותקיים ישיבה נוספת.